

FRA Pressmeddelande
Wien/Rom den 10 november 2014

Grundläggande rättigheter vid EU:s gränser: framtida utmaningar avslöjas i rapporter från FRA

I två nya rapporter från Europeiska unionens byrå för grundläggande rättigheter (FRA) ges en bild av hur människorättssituationen ser ut vid EU:s luft- och landgränser. Det är ofta vid dessa gränser som asylsökande och personer som faller offer för människohandel, arbetskraftsexploatering, sexuell exploatering och organhandel först anländer till EU.

Rapporterna bygger på forskning vid fem flygplatser och sex större gränsövergångsställen till lands och visar att det finns risk att grundläggande rättigheter kränks vid EU:s gränser. I dessa studier, liksom i FRA:s tidigare rapport om grundläggande rättigheter vid EU:s södra gräns, beskrivs hur människor behandlas när de reser in i EU. Det ges också förslag på hur man kan förbättra skyddet av deras mänskliga rättigheter.

"EU:s gränser är EU:s första kontaktpunkt med övriga världen. Det är här som EU:s skyldighet att skydda grundläggande rättigheter börjar", sade FRA:s direktör Morten Kjærum. "Alla åtgärder som EU vidtar i förvaltningen av de yttre gränserna måste vara förenliga med grundläggande rättigheter. Det faktum att grundläggande rättigheter nu ingår i Schengens gränskontrollutvärderingar är redan ett steg i rätt riktning. Säkerhetshänsynen vid gränserna får inte prioriteras högre än grundläggande rättigheter, som måste vara kärnan i en modern och integrerad gränsförvaltning."

De två nya rapporterna visar på ett antal problem som påverkar grundläggande rättigheter för tredjelandsmedborgare som anländer till EU. Mot bakgrund av dessa resultat lägger FRA fram ett antal förslag som riktar sig till EU och nationella beslutsfattare, EU:s gränsförvaltningsbyrå Frontex och operativa tjänstemän som arbetar vid gränskontrollerna för att förbättra skyddet av de grundläggande rättigheterna vid EU:s gränser. Exempel:

- Även om gränskontrolltjänstemännen får instruktioner om hur man behandlar människor professionellt och respektfullt upplevde en del passagerare att gränskontrolltjänstemännen var ohjälpsamma, avvisande och verbalt fientliga. EU:s medlemsstater bör därför vidta ändamålsenliga åtgärder för att **ta itu med allvarliga former av respektlös behandling av resenärer.**
- Mindre än hälften av gränskontrolltjänstemännen vid flygplatserna uppgav att de informerade de personer som var föremål för ingående gränskontroll om varför de kontrollerades. Över två tredjedelar uppgav även att de inte informerade personer som nekades inresa till EU vart de kunde vända sig för att få rättslig hjälp. Gränskontrolltjänstemännen måste se till att alla resenärer som är föremål för ingående kontroller eller som nekades inresa **så snart som möjligt får lämplig information.** Medlemsstaterna bör även mer aktivt främja gränskontrolltjänstemännens språkinläring och inrätta ändamålsenliga tolkningsfunktioner vid gränsövergångsställena.

- Vid gränsövergångsställena till lands uppgav två av tre gränskontrolltjänstemän att de inte skulle inleda ett asylförfarande även om resenären förklarade att det fanns risk för resenärens liv eller frihet om resenären återvände till det land som han eller hon lämnat. Vid flygplatserna hade endast 22 % av gränskontrolltjänstemännen mottagit skriftlig vägledning om hur man identifierar potentiella offer för människohandel. Gränskontrolltjänstemännen behöver därför få **bättre utbildning i och bli uppmärksamma på** hur man känner igen asylsökande eller migranter som har utsatts för människohandel. Gränsförvaltningsmyndigheterna bör även se till att det finns förfaranden och utbildning för gränskontrolltjänstemän som arbetar med barn.
- De utrymmen som används för migranter som har nekats inresa eller som har anlänt utan papper är ofta otillräckligt utrustade, trots att människor kan kvarhållas där i flera timmar. Vid en del flygplatser kvarhölls de i flera dagar. Medlemsstaterna måste se till att de **utrymmen** där människor som nekats inresa till EU kvarhålls **tillgodoser grundläggande behov**, däribland tillgång till mat och vatten.

FRA:s årliga **konferens om grundläggande rättigheter** som inleds i dag är i år tillägnad frågan om grundläggande rättigheter och migration till EU. Utöver gränsförvaltningen kommer man under konferensen även att debattera frågor som t.ex. skyddet av barn, integration av migranter och den ökande rasism som på vissa håll växer fram mot migranter. Deltagarna kommer även att diskutera mottagarländernas utmaningar i samband med den senaste tidens hårda tryck vid EU:s yttre gränser och vad man kan göra åt situationen. På konferensens webbplats hittar du [programmet](#) och en deltagarförteckning.

Rapporterna i sin helhet kan laddas ned här:

- [Fundamental rights at airports: border checks at five international airports in the European Union](#)
- [Fundamental rights at land borders: findings from selected European Union border crossing points](#)

Kontakta FRA:s mediegrupp för mer information

E-post: media@fra.europa.eu / Tfn: +43 1 580 30 642

Information till redaktionen:

- Fältarbetet till rapporten om gränskontrollerna vid flygplatser gjordes vid Charles de Gaulle (Frankrike), Fiumicino (Italien), Frankfurt (Tyskland), Manchester (Storbritannien) och Schiphol (Nederländerna).
- Fältarbetet till rapporten om gränskontrollerna till lands gjordes vid El Tarajal och Ceuta (Spanien/Marocko), Kapitan Andreevo (Bulgarien/Turkiet), Kipi (Grekland/Turkiet), Medyka (Polen/Ukraina), Röske (Ungern/Serbien) och Vyšné Nemecké (Slovakien/Ukraina).
- Mer information om FRA:s arbete inom asyl, migration och gränser, inklusive publikationer på området, finns på [FRA:s webbplats](#).